

93998 - Мехоҳад, ки танҳо дар шабҳои тоқ ба эътиқоф бишинад

савол

Оё бароям ҷои аст, ки дар шабҳои тоқи моҳи Рамазон ба эътиқоф бишинам, зеро ман наметавонам дах шаб пурра ба эътиқоф бишинам, чун ман ба тозагӣ издивоҷ кардаам ва (агар ман дар масҷид ба эътиқоф бишинам) ҳамсарам дар хона танҳо мемонад, гарчанде ки ман дар наздики хонаи хонаводаам зиндагӣ мекунам?

Ҷавоби муфассал

Ҳамду сано барои Аллоҳ.

Беҳтар аст, ки мусулмон аз рӯи пайравӣ ба паёмбар (дуруду паёми Аллоҳ бар ӯ бод) дар даҳаи охир пурра ба эътиқоф нишинад. Бухорӣ ва Муслим аз Оиша (Аллоҳ аз ӯ хушнуд бод) ривоят кардаанд, ки паёмбар (дуруду паёми Аллоҳ бар ӯ бод) то охири умри худ, дар даҳаи охири Рамазон ба эътиқоф менишаст. Ривояти Бухорӣ (2025) ва Муслим (1171).

Аммо агар эътиқофи дах шаби охири Рамазон бо пуррагӣ барояш муяссар нашавад ва фақат дар якҷанд рӯз ё шаби он ба эътиқоф бишинад, ҳеҷ боке надорад. Бухорӣ ривоят кардааст, ки Умар ибни Хаттоб (Аллоҳ аз ӯ хушнуд бод) назр кард, то як шаберо дар Масҷидулҳаром бо эътиқоф гузаронад ва паёмбар (дуруду паёми Аллоҳ бар ӯ бод) ӯро амр намуд, то ба назри худ вафо кунад. Ривояти Бухорӣ (2042) ва Муслим (1656).

Ин ҳадис бар дурустии эътиқофи як шаба далел мебошад.

Дар ҷавоби саволи ([38037](#)) баён шуда буд, ки барои камтарин мӯҳлати эътиқоф муддати муайяне муқаррар карда нашудааст ва дар ин бора фатвои Шайх Ибни Бозро зикр намудем.

Сазовор аст, ки дар ин даҳа барои анҷом додани ибодат зиёд саъю кӯшиш карда шавад ва ба қадри имкон ҳасаноти зиёд ба даст оварда шавад.

Аллоҳ донотар аст.